

श्रीविष्णुसहस्रनामस्तोत्रम्

ॐ विश्वं विष्णुर्वषट्कारो भूतभव्यभवत्प्रभुः ।

om viṣvam viṣnur vaṣatkaro

bhūta bhavya bhavat prabhuḥ |

भूतकृद्भूतमृद्भवावो भूतात्मा भूतभावनः ॥ १ ॥

bhūtakṛd bhūtabhṛd bhavo

bhūtatmā bhūta bhāvanaḥ ||(1)

पूतात्मा परमात्मा च मुक्तानां परमा गतिः ।

pūtatmā paramātmā ca

muktānām paramā gatiḥ |

अव्ययः पुरुषः साक्षी क्षेत्रज्ञोऽक्षर एव च ॥ २ ॥

avyayaḥ puruṣaḥ sāksī

kṣetrajño 'kṣara eva ca ||(2)

योगो योगविदां नेता प्रधानपुरुषेश्वरः ।

yogo yoga vidām netā

pradhāna puruṣe śvaraḥ |

नारसिंहवपुः श्रीमान् केशवः पुरुषोत्तमः ॥ ३ ॥

nārasimha vapuḥ śrīmān

keśavaḥ puruṣottamaḥ ||(3)

सर्वः शर्वः शिवः स्थाणुर्भूतादिर्निधिरव्ययः ।

sarvaḥ śarvaḥ śivaḥ sthāṇur

bhūtādir nidhir-avyayaḥ |

संभवो भावनो भर्ता प्रभवः प्रभुरीश्वरः ॥ ४ ॥

sambhavo bhāvano bhartā

prabhavaḥ prabhur īśvaraḥ ||(4)

स्वयंभूः शम्भुरादित्यः पुष्कराक्षो महास्वनः ।

svayāmbhūḥ śambhurādityaḥ

puṣkarākṣo mahā svanaḥ |

अनादिनिधनो धाता विधाता धातुरुत्तमः ॥ ५ ॥

anādi nidhano dhātā

vidhātā dhāturuttamaḥ ||(5)

अप्रमेयो हृषीकेशः पद्मनाभोऽमरप्रभुः ।

aprameyo hrīśīkeśaḥ
padmanā**bh**o' maraprab**h**uḥ |

विश्वकर्मा मनुस्त्वष्टा स्थविष्ठः स्थविरो ध्रुवः ॥ ६ ॥

viśvakarmā manustvaṣṭā
sthaviṣṭ**h**aḥ **sth**aviro **dh**ruvaḥ ||(6)

अग्राह्यः शाश्वतः कृष्णो लोहिताक्षः प्रतर्दनः ।

agrāhyaḥ śāśvataḥ kṛṣṇo
lohitākṣaḥ pratardanaḥ |

प्रभूतस्त्रिककुब्धाम पवित्रं मङ्गलं परम् ॥ ७ ॥

prab**h**ūtaḥ trikakub-**dh**āma
pavitram maṅgalaṁ param ||(7)

ईशानः प्राणदः प्राणो ज्येष्ठः श्रेष्ठः प्रजापतिः ।

īśānaḥ prāṇadaḥ prāṇo
jyeṣṭ**h**aḥ śreṣṭ**h**aḥ prajāpatiḥ |

हिरण्यगर्भो भूगर्भो माधवो मधुसूदनः ॥ ८ ॥

hiraṇya-gar**bh**o **bh**ū-gar**bh**o
mā**dh**avo mad**h**usū danaḥ ||(8)

ईश्वरो विक्रमी धन्वी मेधावी विक्रमः क्रमः ।

īśvaro vikramī **dh**anvī
med**h**āvī vikramaḥ kramaḥ |

अनुत्तमो दुराधर्षः कृतज्ञः कृतिरात्मवान् ॥ ९ ॥

anuttamo durā**dh**aṛṣaḥ
kṛtajñaḥ kṛtir ātmavān ||(9)

सुरेशः शरणं शर्म विश्वरेताः प्रजाभवः ।

sureśaḥ śaraṇam śarma
viśva-retāḥ prajā **bh**avaḥ |

अहः संवत्सरो व्यालः प्रत्ययः सर्वदर्शनः ॥ १० ॥

ahaḥ samvatsaro vyālaḥ
pratyayaḥ sarvadarśanaḥ ||(10)

अजः सर्वेश्वरः सिद्धः सिद्धिः सर्वादिरच्युतः ।

ajāḥ sarveśvaraḥ siddhaḥ
siddhiḥ sarvādir acyutaḥ |

वृषाकपिरमेयात्मा सर्वयोगविनिःसृतः ॥ ११ ॥

vṛṣākāpir ameyātmā
sarva yoga viniḥ sṛtaḥ ||(11)

वसुर्वसुमनाः सत्यः समात्माऽसम्मितः समः ।

vasur vasumanāḥ satyaḥ
samātmā sammitaḥ samaḥ |

अमोघः पुण्डरीकाक्षो वृषकर्मा वृषाकृतिः ॥ १२ ॥

amoghaḥ puṇḍarīkākṣo
vṛṣakarmā vṛṣākṛtiḥ ||(12)

रुद्रो बहुशिरा बभ्रुर्विश्वयोनिः शुचिश्रवाः ।

rudro bahu śirā babhrur
viśvayoniḥ śuci śravāḥ |

अमृतः शाश्वत स्थाणुर्वरारोहो महातपाः ॥ १३ ॥

amṛtaḥ śāśvataḥ sthāṇur
varāroho mahātapāḥ ||(13)

सर्वगः सर्वविद्भानुर्विष्वक्सेनो जनार्दनः ।

sarvagaḥ sarvavid bhānuhr
viṣvak seno janārdanaḥ |

वेदो वेदविदव्यङ्गो वेदाङ्गो वेदवित् कविः ॥ १४ ॥

vedo vedavid avyaṅgo
vedāṅgo vedavit kaviḥ ||(14)

लोकाध्यक्षः सुराध्यक्षो धर्माध्यक्षः कृताकृतः ।

lokā dhyakṣaḥ surā dhyakṣo
dharmā dhyakṣaḥ kṛtā kṛtaḥ |

चतुरात्मा चतुर्व्यूहश्चतुर्दंष्ट्रश्चतुर्भुजः ॥ १५ ॥

caturātmā caturvyūhaś
catur dam śtraś catur bhujāḥ ||(15)

भ्राजिष्णुर्भोजनं भोक्ता सहिष्णुर्जगदादिजः ।

bhrājiṣṇur-bhojanam bhoktā
sahiṣṇur-jagadādijah |

अनघो विजयो जेता विश्वयोनिः पुनर्वसुः ॥ १६ ॥

anagho vijayo jetā
viśvayoniḥ punarvasuḥ ||(16)

उपेन्द्रो वामनः प्रांशुरमोघः शुचिरूर्जितः ।

upendro vāmanaḥ prāmsur
amoghaḥ śucir ūrjitaḥ |

अतीन्द्रः संग्रहः सर्गो धृतात्मा नियमो यमः ॥ १७ ॥

atīndraḥ saṁgrahaḥ sargo
dhṛtātmā niyamo yamaḥ ||(17)

वेद्यो वैद्यः सदायोगी वीरहा माधवो मधुः ।

vedyo vaidyaḥ sadāyogī
vīrahā mādhavo madhuḥ |

अतीन्द्रियो महामायो महोत्साहो महाबलः ॥ १८ ॥

ati indriyo mahāmāyo
mahotsāho mahābalaḥ ||(18)

महाबुद्धिर्महावीर्यो महाशक्तिर्महाद्युतिः ।

mahābuddhir mahā vīryo
mahā śaktir mahā dyutiḥ |

अनिर्देश्यवपुः श्रीमानमेयात्मा महाद्रिधृक् ॥ १९ ॥

anirdeśya vapuḥ śrīmān
ameyātmā mahādri dhṛk ||(19)

महेष्वासो महीभर्ता श्रीनिवासः सतां गतिः ।

maheṣvāso mahībhartā
śrīnivāsaḥ satām gatiḥ |

अनिरुद्धः सुरानन्दो गोविन्दो गोविदां पतिः ॥ २० ॥

aniruddhaḥ surānando
govindo govidām patiḥ ||(20)

मरीचिर्दमनो हंसः सुपर्णो भुजगोत्तमः ।

marīcir damano haṁsaḥ
suparṇo **bhu**jagottamaḥ |

हिरण्यनाभः सुतपाः पद्मनाभः प्रजापतिः ॥ २१ ॥

hiraṇyanā**bha**ḥ sutapāḥ
padmanā**bha**ḥ prajāpatiḥ ||(21)

अमृत्युः सर्वदृक् सिंहः सन्धाता सन्धिमान् स्थिरः ।

amṛtyuḥ sarva dṛk siṁhaḥ
sandhātā sandhimān **sthir**aḥ |

अजो दुर्मर्षणः शास्ता विश्रुतात्मा सुरारिहा ॥ २२ ॥

ajo durmarṣaṇaḥ śāstā
viśrutātmā surārihā ||(22)

गुरुर्गुरुतमो धाम सत्यः सत्यपराक्रमः ।

guruḥ gurutamo **dhā**maḥ
satyaḥ satya parākramaḥ |

निमिषोऽनिमिषः स्रग्वी वाचस्पतिरुदारधीः ॥ २३ ॥

nimiṣo'niṣaḥ sragvī
vācaspatir udāra **dhī**ḥ ||(23)

अग्रणीर्ग्रामणीः श्रीमान् न्यायो नेता समीरणः ।

agraṇīr grāmaṇīḥ śrīmān
nyāyo netā samīraṇaḥ |

सहस्रमूर्धा विश्वात्मा सहस्राक्षः सहस्रपात् ॥ २४ ॥

sahasra mūrdhā viśvātmā
sahasrākṣaḥ sahasrapāt ||(24)

आवर्तनो निवृत्तात्मा संवृतः संप्रमर्दनः ।

āvartano nivṛttātmā
samvṛtaḥ sampramardanaḥ |

अहः संवर्तको वह्निरनिलो धरणीधरः ॥ २५ ॥

ahaḥ samvartako vanhir
anilo **dhara**ṇī **dhara**ḥ ||(25)

सुप्रसादः प्रसन्नात्मा विश्वधृग्विश्वभुग्विभुः ।

suprasādaḥ prasannātmā
viśva **dhṛg** viśvabhug vibhuḥ |

सत्कर्ता सत्कृतः साधुर्जह्नुर्नारायणो नरः ॥ २६ ॥

sat kartā sat kṛtaḥ sād**hur**
jahnur nārāyaṇo naraḥ ||(26)

असंख्येयोऽप्रमेयात्मा विशिष्टः शिष्टकृच्छुचिः ।

asank**hyeyo** 'prameyātmā
viśiṣṭaḥ śiṣṭa kṛt śuciḥ |

सिद्धार्थः सिद्धसंकल्पः सिद्धिदः सिद्धिसाधनः ॥ २७ ॥

siddhā**rtha**ḥ siddha sankalpaḥ
siddhidaḥ siddhisā **dhan**aḥ ||(27)

वृषाही वृषभो विष्णुर्वृषपर्वा वृषोदरः ।

vṛṣā**hī** vṛṣabho viṣṇur
vṛṣaparvā vṛṣodaraḥ |

वर्धनो वर्धमानश्च विविक्तः श्रुतिसागरः ॥ २८ ॥

vard**hano** vardhamānaś ca
viviktaḥ śruti sāgaraḥ ||(28)

सुभुजो दुर्धरो वाग्मी महेन्द्रो वसुदो वसुः ।

sub**hujo** dur**dharo** vāgmī
mahendro vasudo vasuḥ |

नैकरूपो बृहद्रूपः शिपिविष्टः प्रकाशनः ॥ २९ ॥

naika rūpo bṛhad rūpaḥ
śipiviṣṭaḥ prakāśanaḥ ||(29)

ओजस्तेजोद्युतिधरः प्रकाशात्मा प्रतापनः ।

ojas tejo dyuti **dhar**aḥ
prakāśātmā pratāpanaḥ|

ऋद्धः स्पष्टाक्षरो मन्त्रश्चन्द्रांशुर्भास्करद्युतिः ॥ ३० ॥

ṛ**dda**ḥ spaṣṭākṣaro mantras
candrāṁsur **bhāskara** dyutiḥ ||(30)

अमृतांशूद्भवो भानुः शशबिन्दुः सुरेश्वरः ।

amṛtām śūdbhavo bhānuḥ
śaśabinduḥ sure śvaraḥ |

औषधं जगतः सेतुः सत्यधर्मपराक्रमः ॥ ३१ ॥

auṣadham jagataḥ setuḥ
satya dharma parākramaḥ ||(31)

भूतभव्यभवन्नाथः पवनः पावनोऽनलः ।

bhūta bhavya bhavan nāthaḥ
pavanaḥ pāvano'nalaḥ |

कामहा कामकृत्कान्तः कामः कामप्रदः प्रभुः ॥ ३२ ॥

kāmahā kāmakṛt kāntaḥ
kāmaḥ kāmapradaḥ prabhuḥ ||(32)

युगादिकृद्युगावर्तो नैकमायो महाशनः ।

yugādi kṛd yugāvarto
naikamāyo mahāśanaḥ |

अदृश्यो व्यक्तरूपश्च सहस्रजिदनन्तजित् ॥ ३३ ॥

adrśyo vyaktarūpaś ca
sahasrajid anandajit ||(33)

इष्टोऽविशिष्टः शिष्टेष्टः शिखण्डी नहुषो वृषः ।

iṣṭo viśiṣṭaḥ śiṣṭeṣṭaḥ
śikhaṇḍī nahuṣo vṛṣaḥ |

क्रोधहा क्रोधकृत्कर्ता विश्वबाहुर्महीधरः ॥ ३४ ॥

krodhahā krodhakṛt kartā
viśvabāhur mahīdharah ||(34)

अच्युतः प्रथितः प्राणः प्राणदो वासवानुजः ।

acyutaḥ prathitaḥ prāṇaḥ
prāṇado vāsavānujaḥ |

अपांनिधिरधिष्ठानमप्रमत्तः प्रतिष्ठितः ॥ ३५ ॥

apām nidhir adhiṣṭānam
apramattaḥ pratiṣṭhitaḥ ||(35)

स्कन्दः स्कन्दधरो धुर्यो वरदो वायुवाहनः ।

skandaḥ skanda **dh**aro **dh**uryo
varado vāyuvāhanaḥ |

वासुदेवो बृहद्भानुरादिदेवः पुरन्दरः ॥ ३६ ॥

vāsudevo bṛhad **bh**ānur
ādidevaḥ purandaraḥ ||(36)

अशोकस्तारणस्तारः शूरः शौरिर्जनेश्वरः ।

aśoka stāra ṇastāraḥ
śūraḥ śaurirjane śvaraḥ |

अनुकूलः शतावर्तः पद्मी पद्मनिभेक्षणः ॥ ३७ ॥

anukūlaḥ śatāvartaḥ
padmī padmanib**he** kṣaṇaḥ ||(37)

पद्मनाभोऽरविन्दाक्षः पद्मगर्भः शरीरभृत् ।

padma nā**bh**o'ravindākṣaḥ
padma gar**bh**aḥ śarīrabhṛt |

महर्द्धिर्द्धो वृद्धात्मा महाक्षो गरुडध्वजः ॥ ३८ ॥

mahard**dh**i ṛddhoh vṛddhātmā
mahākṣo garuḍa **dh**vajaḥ ||(38)

अतुलः शरभो भीमः समयज्ञो हविर्हरिः ।

atulaḥ śarab**h**o **bh**īmaḥ
samayajñaḥ havir hariḥ |

सर्वलक्षणलक्षण्यो लक्ष्मीवान् समितिञ्जयः ॥ ३९ ॥

sarva lakṣaṇa lakṣaṇyo
lakṣmīvān samitinjayaḥ ||(39)

विक्षरो रोहितो मार्गो हेतुर्दामोदरः सहः ।

vikṣaro rohito mārgo
hetur dāmodaraḥ sahaḥ |

महीधरो महाभागो वेगवानमिताशनः ॥ ४० ॥

mahī**dh**aro mahā**bh**āgo
vegavān amitā śanaḥ ||(40)

उद्भवः क्षोभणो देवः श्रीगर्भः परमेश्वरः ।

udbhavaḥ kṣobhaṇo devaḥ
śrī garbhaḥ parame śvaraḥ |

करणं कारणं कर्ता विकर्ता गहनो गुहः ॥ ४१ ॥

karaṇam kāraṇam kartā
vikartā gahano guhaḥ ||(41)

व्यवसायो व्यवस्थानः संस्थानः स्थानदो ध्रुवः ।

vyavasāyo vyavasthānaḥ
samsthānaḥ sthānado dhruvaḥ |

परर्द्धिः परमस्पष्टस्तुष्टः पुष्टः शुभेक्षणः ॥ ४२ ॥

parardviḥ paramaspaśṭah
tuṣṭah puṣṭah śubhe kṣaṇaḥ ||(42)

रामो विरामो विरजो मार्गो नेयो नयोऽनयः ।

rāmo virāmo virajo
mārgo neyo nayo'nayaḥ |

Or विरामो विरतो

(or) virāmo virato

वीरः शक्तिमतां श्रेष्ठो धर्मो धर्मविदुत्तमः ॥ ४३ ॥

vīraḥ śaktimatām śreṣṭhaḥ
dharmo dharma viduttamaḥ ||(43)

वैकुण्ठः पुरुषः प्राणः प्राणदः प्रणवः पृथुः ।

vaikuṇṭhaḥ puruṣaḥ prāṇaḥ
prāṇadaḥ praṇavaḥ pṛthuh |

हिरण्यगर्भः शत्रुघ्नो व्याप्तो वायुरधोक्षजः ॥ ४४ ॥

hiraṇya garbhaḥ śatrughṇo
vyāpto vāyuradho kṣajaḥ ||(44)

ऋतुः सुदर्शनः कालः परमेष्ठी परिग्रहः ।

ṛtuḥ sudarśanaḥ kālaḥ
parameṣṭhī parigrahaḥ |

उग्रः संवत्सरो दक्षो विश्रामो विश्वदक्षिणः ॥ ४५ ॥

ugraḥ samvatsaro dakṣo
viśrāmo viśva dakṣiṇaḥ ||(45)

विस्तारः स्थावरस्थाणुः प्रमाणं बीजमव्ययम्।

vistāraḥ sthāvarah sthāṇuḥ
pramāṇam bījama vyayam |

अर्थोऽनर्थो महाकोशो महाभोगो महाधनः ॥ ४६ ॥

artho anartho mahākośo
mahā bhogo mahā dhanah ||(46)

अनिर्विण्णः स्थविष्ठोऽभूर्धर्मयूपो महामखः।

anirviṇṇaḥ sthaviṣṭho'bhūr
dharma yūpo mahā makhaḥ |

नक्षत्रनेमिर्नक्षत्री क्षमः क्षामः समीहनः ॥ ४७ ॥

nakṣatra nemir nakṣatrī
kṣamah kṣāmah samī hanah ||(47)

यज्ञ इज्यो महेज्यश्च क्रतुः सत्रं सतां गतिः।

yajña ijyo mahejyaś ca
kratuḥ satraṁ satām gatiḥ |

सर्वदर्शी विमुक्तात्मा सर्वज्ञो ज्ञानमुत्तमम् ॥ ४८ ॥

sarvadarśī vimuktātma
sarvajño jñāna muttamam ||(48)

सुव्रतः सुमुखः सूक्ष्मः सुघोषः सुखदः सुहृत्।

suvrataḥ sumukhaḥ sūkṣmah
sughoṣaḥ sukhadaḥ suhṛt |

मनोहरो जितक्रोधो वीरबाहुर्विदारणः ॥ ४९ ॥

manoharo jita krodho
vīrabāhur vidāraṇah ||(49)

स्वापनः स्ववशो व्यापी नैकात्मा नैककर्मकृत्।

svāpanaḥ svavaśo vyāpī
naikātmā naika karmakṛt |

वत्सरो वत्सलो वत्सी रत्नगर्भो धनेश्वरः ॥ ५० ॥

vatsaro vatsalo vatsī
ratna gar**ho dhane** śvaraḥ ||(50)

धर्मगुब्धर्मकृद्धर्मी सदसत्क्षरमक्षरम्।

dharmagub dharmakṛd dharmī
sad asat kṣara akṣaram |

अविज्ञाता सहस्रांशुर्विधाता कृतलक्षणः ॥ ५१ ॥

avijñātā sahastrāṁśur
vid**hātā** kṛta lakṣaṇaḥ ||(51)

गभस्तिनेमिः सत्त्वस्थः सिंहो भूतमहेश्वरः।

gab**hasti** nemiḥ sattva **stha**
simho **bhūta** maheśvaraḥ |

आदिदेवो महादेवो देवेशो देवभृद्गुरुः ॥ ५२ ॥

ādi devo mahā devo
deveśo deva **bhṛd** guruḥ ||(52)

उत्तरो गोपतिर्गोप्ता ज्ञानगम्यः पुरातनः।

uttaro gopatir goptā
jñāna gamyaḥ purātanah |

शरीरभूतभृद्भोक्ता कपीन्द्रो भूरिदक्षिणः ॥ ५३ ॥

śarīra **bhūta bhṛd bhoktā**
kapīndro **bhūri** dakṣiṇaḥ ||(53)

सोमपोऽमृतपः सोमः पुरुजित्पुरुसत्तमः।

somapo'amṛtapah somah
purujit purusattamah |

विनयो जयः सत्यसंधो दाशार्हः सात्त्वतांपतिः ॥ ५४ ॥

vinayo jayaḥ satya sand**ho**
dāśārhaḥ sātvatām patih ||(54)

जीवो विनयिता साक्षी मुकुन्दोऽमितविक्रमः।

jīvo vinayitā sākṣī
mukundo'mita vikramah |

अम्भोनिधिरनन्तात्मा महोदधिशयोऽन्तकः ॥ ५५ ॥

ambho nidhir anantātma
mahodadhi śayo'ntakaḥ ||(55)

अजो महार्हः स्वाभाव्यो जितामित्रः प्रमोदनः ।

ajo mahārhaḥ svābhāvya
jitāmitraḥ pramodanaḥ |

आनन्दो नन्दनो नन्दः सत्यधर्मा त्रिविक्रमः ॥ ५६ ॥

ānando nandano nandaḥ
satya dharmā tri vikramaḥ ||(56)

महर्षिः कपिलाचार्यः कृतज्ञो मेदिनीपतिः ।

maharṣiḥ kapilācāryaḥ
kṛtajño medinī patih |

त्रिपदस्त्रिदशाध्यक्षो महाशृङ्गः कृतान्तकृत् ॥ ५७ ॥

tri padas tri daśā dhyakṣo
mahā śṛṅgaḥ kṛtānta kṛt ||(57)

महावराहो गोविन्दः सुषेणः कनकाङ्गदी ।

mahā varāho govindaḥ
suṣeṇaḥ kanakāṅgadī |

गुह्यो गभीरो गहनो गुप्तश्चक्रगदाधरः ॥ ५८ ॥

guhyo gabhīro gahano
guptaś cakra gadā dharah ||(58)

वेधाः स्वाङ्गोऽजितः कृष्णो दृढः संकर्षणोऽच्युतः ।

vedhāḥ svāṅgojitaḥ kṛṣṇo
dṛdhaḥ sankarṣaṇo acyutaḥ |

वरुणो वारुणो वृक्षः पुष्कराक्षो महामनाः ॥ ५९ ॥

varuṇo vāruṇo vṛkṣaḥ
puṣkarākṣo mahā manāḥ ||(59)

भगवान् भगहाऽऽनन्दी वनमाली हलायुधः ।

bhagavān bhagahā nandī
vana māli halāyudhaḥ |

आदित्यो ज्योतिरादित्यः सहिष्णुर्गतिसत्तमः ॥ ६० ॥

ādityo jyotirādityaḥ
sahīṣṇur gati sattamaḥ ||(60)

सुधन्वा खण्डपरशुर्दारुणो द्रविणप्रदः ।

sudhanvā khaṇḍa paraśur
dāruṇo draviṇa pradaḥ |

दिवस्पृक् सर्वदृग्व्यासो वाचस्पतिरयोनिजः ॥ ६१ ॥

diva spr̥k sarvadṛk vyāso
vācaspatir ayonijaḥ ||(61)

त्रिसामा सामगः साम निर्वाणं भेषजं भिषक् ।

tri sāmā sāmagāḥ sāma
nirvāṇam bheṣajam bhiṣak |

संन्यासकृच्छ्रमः शान्तो निष्ठा शान्तिः परायणम् ॥ ६२ ॥

sannyā sakṛt camaḥ śānto
niṣṭhā śāntiḥ parāyaṇam ||(62)

शुभाङ्गः शान्तिदः स्रष्टा कुमुदः कुवलेशयः ।

śubhāṅgaḥ śāntidaḥ sraṣṭā
kumudaḥ kuvaleśayaḥ |

गोहितो गोपतिर्गोप्ता वृषभाक्षो वृषप्रियः ॥ ६३ ॥

gohito gopatir goptā
vṛṣabhākṣo vṛṣapriyaḥ ||(63)

अनिवर्ती निवृत्तात्मा संक्षेप्ता क्षेमकृच्छिवः ।

anivartī nivṛttātmā
saṁkṣeptā kṣema kṛt śhivaḥ |

श्रीवत्सवक्षाः श्रीवासः श्रीपतिः श्रीमतांवरः ॥ ६४ ॥

śrīvatsa vakṣāḥ śrīvāsaḥ
śrīpatiḥ śrīmatām varaḥ ||(64)

श्रीदः श्रीशः श्रीनिवासः श्रीनिधिः श्रीविभावनः ।

śrīdaḥ śrīśaḥ śrīnivāsaḥ
śrīnidhiḥ śrīvibhāvanaḥ |

श्रीधरः श्रीकरः श्रेयः श्रीमांलोकत्रयाश्रयः ॥ ६५ ॥

śrīdharah śrīkaraḥ śreyaḥ
śrīmām lokatrayāśrayaḥ ||(65)

स्वक्षः स्वङ्गः शतानन्दो नन्दिर्ज्योतिर्गणेश्वरः ।

svakṣaḥ svaṅgaḥ śatānando
nandir jyotir gaṇe śvaraḥ |

विजितात्माऽविधेयात्मा सत्कीर्तिश्छिन्नसंशयः ॥ ६६ ॥

vijitātmā vidheyātmā
satkīrtiś cinna samśayaḥ ||(66)

उदीर्णः सर्वतश्चक्षुरनीशः शाश्वतस्थिरः ।

udīrṇaḥ sarvataś cakṣur
anīśaḥ śāśvata sthiraḥ |

भूशयो भूषणो भूतिर्विशोकः शोकनाशनः ॥ ६७ ॥

bhūśayo bhūṣaṇo bhūtir
viśokaḥ śoka nāśanaḥ ||(67)

अर्चिष्मानर्चितः कुम्भो विशुद्धात्मा विशोधनः ।

arciṣmān arcitaḥ kumbho
viśuddhātmā viśodhanaḥ |

अनिरुद्धोऽप्रतिरथः प्रद्युम्नोऽमितविक्रमः ॥ ६८ ॥

aniruddho 'pratirathaḥ
pradyumno 'amita vikramaḥ ||(68)

कालनेमिनिहा वीरः शौरिः शूरजनेश्वरः ।

kālanemi nihā vīraḥ
śauriḥ sūrajaneśvaraḥ |

त्रिलोकात्मा त्रिलोकेशः केशवः केशिहा हरिः ॥ ६९ ॥

trilokātmā trilokeśaḥ
keśavaḥ keśihā hariḥ ||(69)

कामदेवः कामपालः कामी कान्तः कृतागमः ।

kāmadevaḥ kāmapālaḥ
kāmikāntaḥ kṛtāgamaḥ |

अनिर्देश्यवपुर्विष्णुर्वीरोऽनन्तो धनंजयः ॥ ७० ॥

anirdeśya vapor viṣṇur
vīro ananto **ghanamjayaḥ** ||(70)

ब्रह्मण्यो ब्रह्मकृद् ब्रह्मा ब्रह्म ब्रह्मविवर्धनः ।

brahmaṇyo brahma kṛt brahmā
brahma brahma vivard**hanaḥ** |

ब्रह्मविद् ब्राह्मणो ब्रह्मी ब्रह्मज्ञो ब्राह्मणप्रियः ॥ ७१ ॥

brahmavid brāhmaṇo brahmī
brahmajño brāhmaṇa priyaḥ ||(71)

महाक्रमो महाकर्मा महातेजा महोरगः ।

mahākramo mahākarmā
mahātejā mahoragaḥ |

महाक्रतुर्महायज्वा महायज्ञो महाहविः ॥ ७२ ॥

mahā kratuṛ mahāyajvā
mahāyajño mahāhaviḥ ||(72)

स्तव्यः स्तवप्रियः स्तोत्रं स्तुतिः स्तोता रणप्रियः ।

stavyaḥ stave priyaḥ stotraṁ
stutiḥ stotā raṇa priyaḥ |

पूर्णः पूरयिता पुण्यः पुण्यकीर्तिरनामयः ॥ ७३ ॥

pūrṇaḥ pūrayitā puṇyaḥ
puṇya kīrtir anāmayāḥ ||(73)

मनोजवस्तीर्थकरो वसुरेता वसुप्रदः ।

manojavas tīr**th**akaro
vasuretā vasupradaḥ |

वसुप्रदो वासुदेवो वसुर्वसुमना हविः ॥ ७४ ॥

vasuprado vāsudevo
vasur vasumanā haviḥ ||(74)

सद्गतिः सत्कृतिः सत्ता सद्भूतिः सत्परायणः ।

sadgatiḥ satkṛtiḥ sattā
sadb**hū**tiḥ satparāyaṇaḥ |

शूरसेनो यदुश्रेष्ठः सन्निवासः सुयामुनः ॥ ७५ ॥

śūraseno yadu śreṣṭhaḥ
sannivāsaḥ suyāmuṇaḥ ||(75)

भूतावासो वासुदेवः सर्वासुनिलयोऽनलः ।

bhūtāvāso vāsudevaḥ
sarvāsu nilayo'nalaḥ |

दर्पहा दर्पदो दृप्तो दुर्धरोऽथापराजितः ॥ ७६ ॥

darpahā darpado drpto
durdharo'thāparājitaḥ ||(76)

विश्वमूर्तिर्महामूर्तिर्दीप्तमूर्तिरमूर्तिमान् ।

viśva mūrtir mahāmūrtir
dīptamūrtir amūrtimān |

अनेकमूर्तिरव्यक्तः शतमूर्तिः शताननः ॥ ७७ ॥

anekamūrtir avyaktaḥ
śatamūrtiḥ śatānanaḥ ||(77)

एको नैकः सवः कः किं यत् तत्पदमनुत्तमम् ।

eko naikaḥ savaḥ kaḥ kim
yat tat padam anuttamam |

लोकबन्धुर्लोकनाथो माधवो भक्तवत्सलः ॥ ७८ ॥

loka bandhur loka nātho
mādhavo bhakti vatsalaḥ ||(78)

सुवर्णवर्णो हेमाङ्गो वराङ्गश्चन्दनाङ्गदी ।

suvarṇo varṇo hemāṅgo
varāṅgaś candanāṅgadī |

वीरहा विषमः शून्यो घृताशीरचलश्चलः ॥ ७९ ॥

vīrahā viṣamaḥ śūnyo
ghṛtāśīr acalaś calaḥ ||(79)

अमानी मानदो मान्यो लोकस्वामी त्रिलोकधृक् ।

amānī mānado mānyo
loka svāmī tri lokadhṛk |

सुमेधा मेधजो धन्यः सत्यमेधा धराधरः ॥ ८० ॥

sumedhā medhajo dhanyaḥ
satyamedhā dharādharah ||(80)

तेजोवृषो द्युतिधरः सर्वशस्त्रभृतां वरः ।

tejo vṛṣo dyuti dharah
sarva śastra bhṛtām varah |

प्रग्रहो निग्रहो व्यग्रो नैकशृङ्गो गदाग्रजः ॥ ८१ ॥

pragraho nigraho vyagro
naika śṅgo gadāgrajah ||(81)

चतुर्मूर्तिश्चतुर्बाहुश्चतुर्व्यूहश्चतुर्गतिः ।

caturmūrtiś caturbāhuś
caturvyūhaś caturgatiḥ |

चतुरात्मा चतुर्भावश्चतुर्वेदविदेकपात् ॥ ८२ ॥

caturātmā caturbhāvaś
caturveda videkapāt ||(82)

समावर्तोऽनिवृत्तात्मा दुर्जयो दुरतिक्रमः ।

samāvarto' nivṛttātmā
durjayo duratikramah |

दुर्लभो दुर्गमो दुर्गो दुरावासो दुरारिहा ॥ ८३ ॥

durlabho durgamo durgo
durāvāso durārihā ||(83)

शुभाङ्गो लोकसारङ्गः सुतन्तुस्तन्तुवर्धनः ।

śubhāṅgo loka sāraṅgaḥ
sutantus tantu vardhanah |

इन्द्रकर्मा महाकर्मा कृतकर्मा कृतागमः ॥ ८४ ॥

indrakarmā mahākarmā
kṛtakarmā kṛtāgamah ||(84)

उद्भवः सुन्दरः सुन्दो रत्ननाभः सुलोचनः ।

udbhavaḥ sundarah sundo
ratna nābhaḥ sulocanah |

अर्को वाजसनः शृङ्गी जयन्तः सर्वविजयी ॥ ८५ ॥

arko vājasanaḥ śṛṅgī
jayantaḥ sarva vij jayī ||(85)

सुवर्णबिन्दुरक्षोभ्यः सर्ववागीश्वरेश्वरः ।

suvarṇa bindu rakṣobhyaḥ
sarva vāgī śvareśvaraḥ |

महाह्रदो महागर्तो महाभूतो महानिधिः ॥ ८६ ॥

mahāhrado mahāgarto
mahābhūto mahānidhiḥ ||(86)

कुमुदः कुन्दरः कुन्दः पर्जन्यः पावनोऽनिलः ।

kumudaḥ kundaraḥ kundaḥ
parjanyaḥ pāvano 'nilaḥ

अमृतांशोऽमृतवपुः सर्वज्ञः सर्वतोमुखः ॥ ८७ ॥

amṛtāśo 'mṛtavapuḥ
sarvajñaḥ sarvatomukhaḥ ||(87)

सुलभः सुव्रतः सिद्धः शत्रुजिच्छत्रुतापनः ।

sulabhaḥ suvrataḥ siddhaḥ
śatrujic chatrutāpanaḥ |

न्यग्रोधोऽदुम्बरोऽश्वत्थश्चाणूरान्ध्रनिषूदनः ॥ ८८ ॥

nyagrodho 'dumbaro 'śvatthaś
cāṇūrāndhra niṣūdanaḥ ||(88)

सहस्रार्चिः सप्तजिह्वः सप्तैधाः सप्तवाहनः ।

sahasrārciḥ sapta jihvaḥ
saptaidhāḥ saptavāhanaḥ |

अमूर्तिरनघोऽचिन्त्यो भयकृद्भयनाशनः ॥ ८९ ॥

amūrtir anagho 'cintyo
bhaya kṛt bhaya nāśanaḥ ||(89)

अणुर्बृहत्कृशः स्थूलो गुणभृन्निर्गुणो महान् ।

aṇur bṛhat kṛśaḥ sthūlo
guṇabhṛn nirguṇo mahān |

अधृतः स्वधृतः स्वास्यः प्राग्वंशो वंशवर्धनः ॥ ९० ॥

adhṛtaḥ svadhṛtaḥ svāsyah
prāgvāṅśo vaṁśavardhanaḥ ||(90)

भारभृत् कथितो योगी योगीशः सर्वकामदः ।

bhārabhṛt kathito yogī
yogīśaḥ sarvakāmadaḥ |

आश्रमः श्रमणः क्षामः सुपर्णो वायुवाहनः ॥ ९१ ॥

āśramaḥ śramaṇaḥ kṣāmaḥ
suparṇo vāyuvāhanaḥ ||(91)

धनुर्धरो धनुर्वेदो दण्डो दमयिता दमः ।

dhanurdhara dhanurvedo
daṇḍo damayitā damaḥ |

अपराजितः सर्वसहो नियन्ताऽनियमोऽयमः ॥ ९२ ॥

aparājitaḥ sarvasaho
niyantā niyamo yamaḥ ||(92)

सत्त्ववान् सात्त्विकः सत्यः सत्यधर्मपरायणः ।

sattvavān sāttvikaḥ satyaḥ
satyadharmaparāyaṇaḥ |

अभिप्रायः प्रियार्होऽर्हः प्रियकृत् प्रीतिवर्धनः ॥ ९३ ॥

abhiprāyaḥ priyārho'rhaḥ
priyakṛt prītivar dhanah ||(93)

विहायसगतिर्ज्योतिः सुरुचिर्हुतभुग्विभुः ।

vihāya sagatir jyotiḥ
surucir hutabhug vibhuḥ |

रविर्विरोचनः सूर्यः सविता रविलोचनः ॥ ९४ ॥

ravir virocanaḥ sūryaḥ
savitā ravi locanaḥ ||(94)

अनन्तो हुतभुग्भोक्ता सुखदो नैकजोऽग्रजः ।

ananto huta bhug bhoktā
sukhado naikajo'grajaḥ |

अनिर्विण्णः सदामर्षी लोकाधिष्ठानमद्भुतः ॥ ९५ ॥

anirviṇṇaḥ sadāmarṣī
lokadhiṣṭhānam adbhutaḥ ||(95)

सनात्सनातनतमः कपिलः कपिरव्ययः ।

sanāt sanātana tamaḥ
kapilaḥ kapiravyayaḥ |

स्वस्तिदः स्वस्तिकृत्वस्ति स्वस्तिभुक्स्वस्तिदक्षिणः ॥ ९६ ॥

svastidaḥ svastikṛt svasti
svastibhuk svasti dakṣiṇaḥ ||(96)

अरौद्रः कुण्डली चक्री विक्रम्यूर्जितशासनः ।

araudraḥ kuṇḍalī cakrī
vikramy ūrjita śāsaṇaḥ |

शब्दातिगः शब्दसहः शिशिरः शर्वरीकरः ॥ ९७ ॥

śabdātigaḥ śabdasaḥ
śīśiraḥ śarvarīkaraḥ ||(97)

अक्रूरः पेशलो दक्षो दक्षिणः क्षमिणांवरः ।

akrūraḥ peśalo dakṣo
dakṣiṇaḥ kṣamiṇām varaḥ |

विद्वत्तमो वीतभयः पुण्यश्रवणकीर्तनः ॥ ९८ ॥

vidvattamo vītabhayaḥ
puṇya śravaṇa kīrtanaḥ ||(98)

उत्तारणो दुष्कृतिहा पुण्यो दुःस्वप्ननाशनः ।

uttāraṇo duṣkṛtiḥ
puṇyo duḥsvapna nāśanaḥ |

वीरहा रक्षणः सन्तो जीवनः पर्यवस्थितः ॥ ९९ ॥

vīrahā rakṣaṇaḥ santo
jīvaṇaḥ paryava sthitaḥ ||(99)

अनन्तरूपोऽनन्तश्रीर्जितमन्युर्भयापहः ।

ananantarūpo 'nantaśrī
jitamanyur bhayāpahaḥ |

चतुरश्रो गभीरात्मा विदिशो व्यादिशो दिशः ॥ १०० ॥

caturaśro gabhīrātmā
vidiśo vyādiśo diśaḥ ||(100)

अनादिर्भूर्भुवो लक्ष्मीः सुवीरो रुचिराङ्गदः ।

anādirbhūr bhuvo lakṣmīḥ
suvīro rucirāṅgadaḥ |

जननो जनजन्मादिर्भीमो भीमपराक्रमः ॥ १०१ ॥

janano janajanmādir
bhīmo bhīma parākramaḥ ||(101)

आधारनिलयोऽधाता पुष्पहासः प्रजागरः ।

ādhāra nilayo dhātā
puṣpahāsaḥ prajāgaraḥ |

ऊर्ध्वगः सत्पथाचारः प्राणदः प्रणवः पणः ॥ १०२ ॥

ūrdhvagaḥ satpathācāraḥ
prāṇadaḥ praṇavaḥ paṇaḥ ||(102)

प्रमाणं प्राणनिलयः प्राणभृत्प्राणजीवनः ।

pramāṇam prāṇanilayaḥ
prāṇabhṛt prāṇajīvanaḥ |

तत्त्वं तत्त्वविदेकात्मा जन्ममृत्युजरातिगः ॥ १०३ ॥

tattvaṁ tattva videkātmā
janma mṛtyu jarātigaḥ ||(103)

भूर्भुवःस्वस्तरुस्तारः सविता प्रपितामहः ।

bhūr bhavaḥ svas tarustāraḥ
sa vitā prapitāmahaḥ |

यज्ञो यज्ञपतिर्यज्वा यज्ञाङ्गो यज्ञवाहनः ॥ १०४ ॥

yajño yajñapatir yajvā
yajñāṅgo yajñavāhanaḥ ||(104)

यज्ञभृद् यज्ञकृद् यज्ञी यज्ञभुग् यज्ञसाधनः ।

yajñabhṛd yajñakṛd yajñī
yajñabhug yajñasādhanah |

यज्ञान्तकृद् यज्ञगुह्यमन्नमन्नाद् एव च ॥ १०५ ॥

yajñāntakṛd yajñaguhyam
annam annāda eva ca ||(105)

आत्मयोनिः स्वयंजातो वैखानः सामगायनः ।

ātmayoniḥ svayaṁ jāto
vai**khā**naḥ sāmagaṇaḥ |

देवकीनन्दनः स्रष्टा क्षितीशः पापनाशनः ॥ १०६ ॥

devakī nandanah sraṣṭā
kṣitīśaḥ pāpa nāśanaḥ ||(106)

शङ्खभृन्नन्दकी चक्री शार्ङ्गधन्वा गदाधरः ।

śaṅ**kh**abhṛn nandakī cakrī
śārṅgadhānvā gadādharaḥ |

रथाङ्गपाणिरक्षोभ्यः सर्वप्रहरणायुधः ॥ १०७ ॥

rathāṅgapāṇir akṣobhyaḥ
sarva praharaṇāyudhaḥ ||(107)

सर्वप्रहरणायुध ॐ नम इति ।

sarva praharaṇāyudha
Om namaḥ iti |

वनमाली गदी शार्ङ्गी शङ्खी चक्री च नन्दकी ।

vanamāli gadī śārṅgī
śankhī cakrī ca nandakī |

श्रीमान् नारायणो विष्णुर्वासुदेवोऽभिरक्षतु ॥ १०८ ॥

srīmān nārāyaṇo viśnur
vāsudevo ab**h**irakṣathu ||(108)

श्री वासुदेवोऽभिरक्षतु ॐ नम इति ।

Srī vāsudevo' **b**hirakṣatu,
Om nama iti.

॥ हरिः ॐ तत्सत् ॥

hariḥ Om tat sat.